

Norpalle Turvallisten Pyydysten Kehittämishanke

Katsaus ensimmäisen jakson (2010) tapahtumiin

Piällysmies ry yhdessä Itä-Suomen kalastalousryhmän kanssa käynnisti vuoden 2010 alussa hankkeen, jonka tärkeimpänä tavoitteena on kehittää norpille turvallisia rysiä.

Hanke on kolme vuotinen ja se jakautuu kolmeen jaksoon. Ensimmäisenä vuonna alkaneessa osiossa keskityttiin rysien kehittäelyssä etenkin norppaturvallisuuteen sekä rysäpyynnin työmäärään vähentämiseen.

Varsinaisen testauksen suorittavat ammattikalastajat. He pitävät kirjaa saaliista ja kalastusolosuhteista. Lisäksi havainnoinnissa käytettiin apuna vedenalaiskuvauksia. Koekalastukset suoritetaan Haukivedellä, jossa testauksesta vastaa kaksi ammattikalastajaa, sekä Puruvedellä ja Orivedellä ja Pihlajavedellä, joissa Puruveden kalasatama osuuskunta vastaa koekalastuksesta neljän kalastajan voimin.

Kauden 2010 aikana oli koepyyntissä kaksi rysää, jotka oli varustettu vedenalaiseen kuvaukseen sopivilla kameralaitteistoilla. Puruvedellä oli pyydyksenä vannehalkaisijaltaan 3 metrisellä muikunpyyntiin tarkoitettulla PU-kalapesällä varustettu perinteinen rysä ja Haukivedellä kokonaisuudessaan ruotsalaisvalmisteinen uudentyyppinen suomukaloille tarkoitettu PU-rysä, jonka vannehalkaisija on 1,5 metriä. Molemmat rysät oli varustettu säädösten mukaisesti rakennetuilla estokaltereilla, jotka estivät norpan pääsyn pyydyksiin.

Puruvedellä pyynti aloitettiin 18.6. Rysä viritettiin pintapyyntiin Puruveden Pajuselälle Vehkasalon edustalle pesän ollessa pari metriä pinnan alapuolella Veden syvyys pyyntipaikalla pesän kohdalla noin 25 metriä. Lämpimän veden aikaan saaliin pääalajina oli ahven. Paras kertasaalis 20.7. oli noin 60 kg ahvenia ja lokakuussa vesien viiletessä alkoi rysään mennä myös kohtalaisesti muikkua. Ainoa norppahavainto rysältä tallentui vedenalaiskameralle 5.7. aamulla. Lisäksi norppa tavattiin pariin otteeseen uiskentelemasta rysän läheisyydessä.

Haukiveden rysä asetettiin pyyntiin 16.6. Rysä oli pyyntissä Haukiveden Kuokanselällä norpparajoitusalueen ulkopuolella viritettynä pyyntiin Sammalsaaren rannasta selälle päin siten, että rysän pesäosa oli pohjassa n. 6 metrin syvyydessä. Saalis koostui pääasiassa kuhista, ahvenista lahnoista ja särjistä ollen parhaimmillaan kymmenkunta otettavaa (yli 45 cm) ja vähintään yhtä monta alamittaista kuhaa pyyntivuorokautta kohti.

Haukiveden rysällä vedenalaiskuvaukset aloitettiin 5.9. ja norppa tallentui videolle aivan loppusyksystä eli 29.10. Samoihin aikoihin tehtiin myös ensimmäiset pintahavainnot norpasta rysällä.

Koepyyntit ja kuvaukset lopetettiin vesien jäätyessä marraskuun alkupuolella.

Kauden aikana tehtiin myös kaksi opintomatkaa. Ensimmäinen matka suuntautui kesäkuun alussa Merikarvialle tutustumaan merenpuolen koepyydystoimintaan ja ammattimaiseen rysäpyyntiin. Elokuussa matkattiin Uuteenkaupunkiin ammattikalastusmessuille.

Hankkeen toimijat kokoontuivat kauden aikana kuusi kertaa suunnittelupalavereihin ja ohjausryhmä kokoontui kerran. Lisäksi hankkeen sidosryhmistä koostuva niin kutsuttu rysäryhmä piti kaksi kokoontumista.

Tarkempi selvitys kauden tapahtumista löytyy hankkeen väliraportista.